

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1600
Podgorica, 12.07.2023. godine

ANALIZA PROGRAMSKE STRUKTURE
TV EMITERA OPŠTEG PROGRAMA SA NACIONALNIM POKRIVANJEM

Zakonski okvir

Članom 56 Zakona o elektronskim medijima¹ propisano je da programska osnova opšteg televizijskog programa sadrži programsku šemu kojom se određuje: vrsta programa, odnosno njihovo razvrstavanje u pojedine grupe, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, predviđeni maksimalni opseg oglasnih sadržaja, predviđeni obim sopstvenih audiovizuelnih djela, vrijeme emitovanja.

Članom 58 Zakona o elektronskim medijima propisano je da je emiter dužan da, u pisanoj formi, o svim značajnijim planiranim promjenama strukture radijskog ili televizijskog programa koje emituje zatraži saglasnost Savjeta Agencije. Značajnija promjena strukture programa, u smislu ove odredbe, je svaka promjena koja predstavlja izmjenu veću od 10% strukture programa na osnovu koje je dobijeno odobrenje za emitovanje.

Zakon o elektronskim medijima propisuje da Savjet Agencije može emiteru uskratiti saglasnost za promjenu strukture programa ukoliko utvrdi da bi u području koje se pokriva određenim radijskim ili televizijskim programom došlo do nedostatka određene vrste programskih sadržaja za koje je emiter dobio odobrenje za emitovanje.

Poglavljem 2 „Struktura programa i druge programske obaveze“ Odobrenja za emitovanje, propisano je da su emiteri dužni da se pridržavaju programske šeme odnosno strukture programa koja je dostavljena prilikom izdavanja odobrenja i da u pisanoj formi obavijeste Agenciju o nastalim promjenama, a o svim značajnijim planiranim promjenama strukture programa zatraže saglasnost Savjeta Agencije za elektronske medije.

Članom 59 Zakona o elektronskim medijima propisano je da je emiter opšteg programa dužan da dnevno emituje najmanje 12 sati programa i da najmanje 10% ukupnog nedjeljnog programa posveti objavljivanju vijesti i informacija iz zone pokrivanja. Takođe, emiter je dužan da dnevno emituje informativni program u trajanju od najmanje 30 minuta u okviru kojeg najmanje jednu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta.

Metodološki okvir

Analiza programske strukture TV emitera sa nacionalnim pokrivanjem urađena je na osnovu podataka dobijenih monitoringom programskih sadržaja emitovanih u periodu od 16. do 22.06.2023. godine u periodu od 00 do 24 časa, te su na osnovu kvantitativne obrade izvedeni rezultati koji su dati u nastavku teksta.

Prilikom razvrstavanja sadržaja primijenjene su odredbe Pravilnika o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom („Sl. list Crne Gore“, br. 11/12).

¹ „Sl. list CG“, br. 046/10, 040/11, 053/11, 006/13, 055/16, 82/20

Imajući u vidu da Radio Televizija Crne Gore emituje više televizijskih programa, putem kojih se u nekim slučajevima emituje isti programski sadržaj, a da je Pravilnikom o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom propisano da se u sopstvenu produkciju ubrajaju premijere i prve reprize programskih sadržaja, ovo pravilo je primijenjeno na Televiziju Crne Gore u cjelini. Navedeno znači da ukoliko je isti programski sadržaj emitovan na Prvom programu premijerno, a prvo reprizno emitovanje je prikazano na Drugom programu, programski sadržaj je uzet kao sopstvena produkcija i Prvog i Drugog programa. Ukoliko je isti programski sadržaj imao premijerno i prvo reprizno emitovanje na Prvom programu, a drugo reprizno emitovanje na Drugom programu, sadržaj je uzet kao sopstvena produkcija samo Prvog programa.

Relativni pokazatelji učešća sadržaja po izvoru i po žanru dati su u odnosu na ukupno sedmično vrijeme emitovanja koje za sve emitere iznosi 10.080 minuta. Prilikom prikazivanja podataka date su neto vrijednosti programskih kategorija (sa isključenim trajanjem oglasnog sadržaja).

Prilikom prikazivanja podataka vezanih za učešće sadržaja po produkcijskom izvoru izvedeni su podaci koji se odnose na učešće sopstvene produkcije, kupljenog i reemitovanog programa, u ukupno emitovanom sedmičnom programu. Razlika do 100% se odnosi na učešće oglasnih sadržaja (do 20%) i učešće programskih sadržaja čiji je proizvođač emiter (ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun), ali koji se saglasno Pravilniku, ne smatraju sopstvenom produkcijom jer je riječ o drugom, ili nekom narednom, repriznom emitovanju.

Prilikom prikazivanja podataka vezanih za učešće sadržaja po vrsti izvedeni su podaci koji se odnose na učešće pojedinih kategorija programa, u ukupno emitovanom sedmičnom programu. Razlika do 100% se odnosi na trajanje oglasnih sadržaja.

Polazni podaci

U prvom nacionalnom multipleksu (MUX1), putem slobodne televizije (Free-ToAir) emituju se programi javnog emitera Radio Televizija Crne Gore

- „Prvi program Televizije Crne Gore“;
- „Drugi program Televizije Crne Gore“;
- „Parlamentarni program“;

kao i programi četiri komercijalna emitera:

- „Televizija Vijesti“ d.o.o., emiter televizijskog programa „Televizija Vijesti“;
- „A Media Team“ d.o.o., emiter televizijskog programa „Adria TV“;
- „AST“ d.o.o., emiter televizijskog programa „Prva TV“, i
- „Nova M“ d.o.o., emiter televizijskog programa „TV Nova M“.

Za potrebe ovog dokumenta nije analiziran „Parlamentarni program“, s obzirom da je Javnom preduzeću „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o. za ovaj kanal izdato odobrenje za emitovanje specijalizovanog informativnog programa.

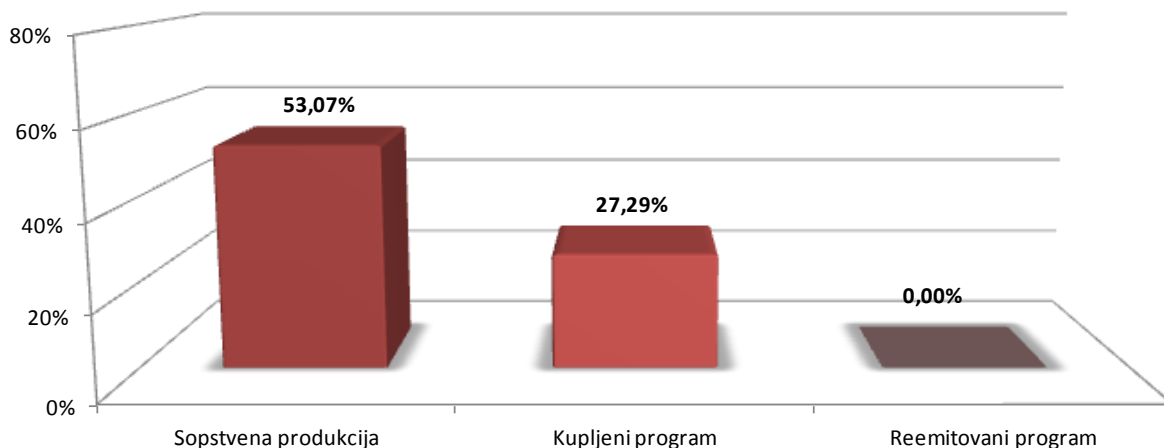
Prvi program Televizije Crne Gore (TVCG1)

Sopstvenom produkcijom smatraju se informativne, kulturno-umjetničke, muzičke, sportske i druge emisije, kao i drugi izvorno proizvedeni programski sadržaji čiji je proizvođač emiter ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun².

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu TVCG1 dominantna je sopstvena produkcija – 53,07% (u odnosu na izdato odobrenje 52,39%).

Kupljeni program ima učešće od 27,29% ukupno emitovanog programa.

U posmatranom periodu TVCG1 nije imao reemitovanog sadržaja.

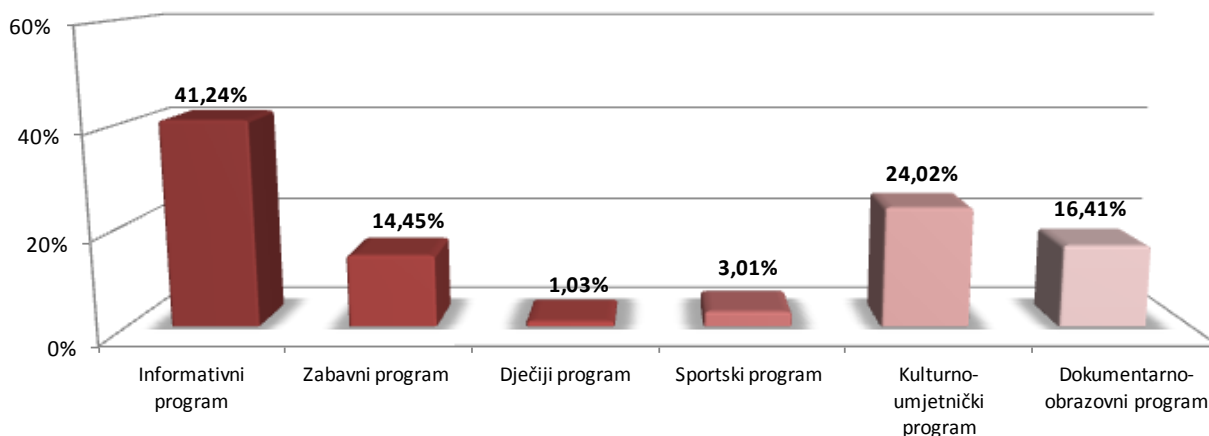

Grafik 1: Učešće sadržaja po produkcijskom izvoru (procenat, sedmično)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno informativni sadržaj, 41%. Gotovo cjelokupan informativni sadržaj je u sopstvenoj produkciji.

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja od 30 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

U posmatranom periodu, šest dana sedmično, emitovana je informativna emisija na albanskom jeziku „Lajmet“, u terminu od 15:00 sati, približnog trajanja 10 minuta. Takođe je emitovan sedmični jednočasovni magazin na albanskom jeziku „Mozaiku“, kao i emisija na romskom jeziku u trajanju od 23 minuta. Informativna emisija na gestovnom govoru, u posmatranom periodu, emitovana je tri puta (tri od sedam dana), u terminu od 15:30 sati, približnog trajanja 20 minuta.

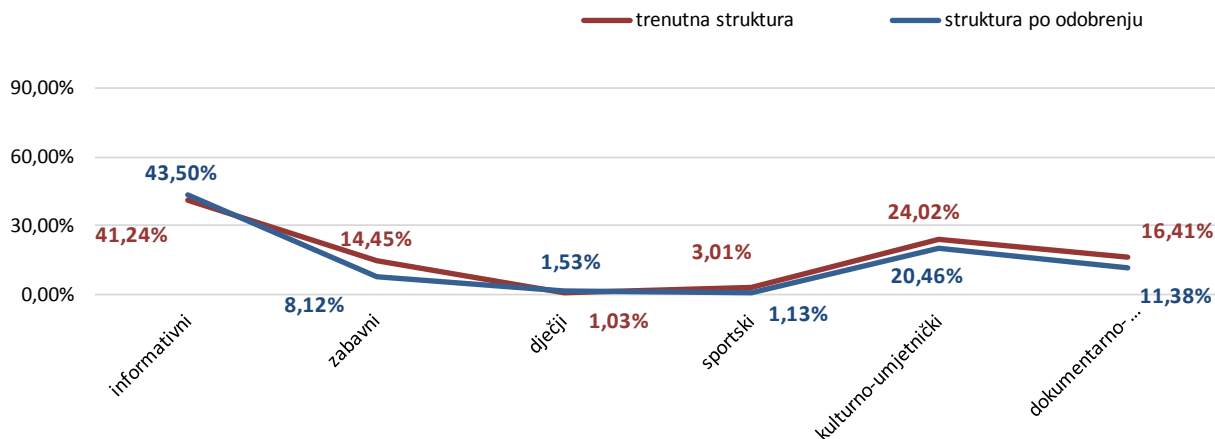
Grafik 2: Učešće sadržaja po vrsti (procenat, sedmično)

² Pravilnik o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom

Slijedi kulturno-umjetnički program sa 24% ukupno emitovanog sadržaja.

Dokumentarno-obrazovni program ima učešće od 16%, dok zabavni program čini 14% ukupnog sadržaja.

Najmanje učešće u strukturi programa, po vrsti, imaju sportski (3%) i dječiji program (1%).

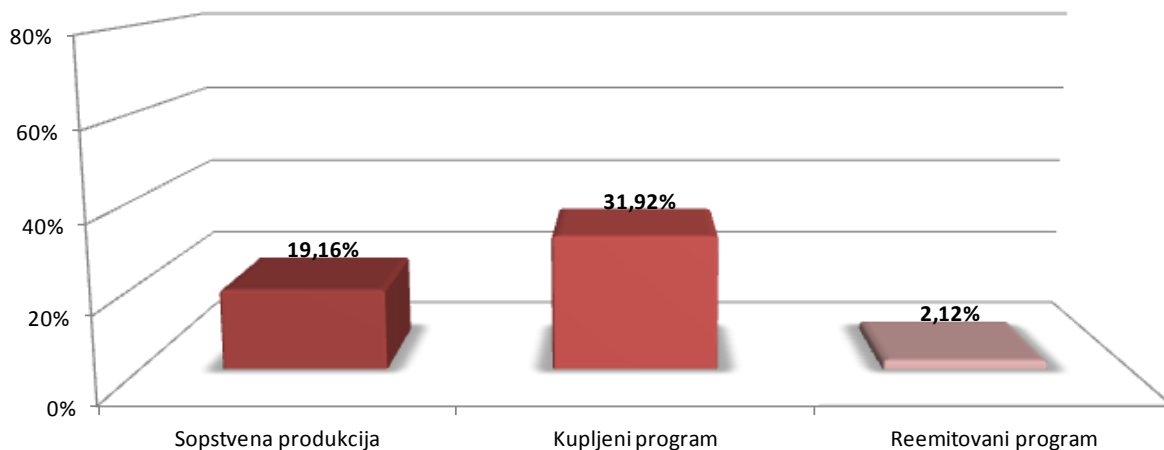
Grafik 3: Učešće vrste sadržaja po odobrenju VS trenutno učešće (procenat, sedmično)

Drugi program Televizije Crne Gore (TVCG2)

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu TVCG2, najviše je kupljenog programa (31,92%).

Sopstvena produkcija čini 19,16% ukupno emitovanog sadržaja TVCG2 (u odnosu na izdato odobrenje 29,33%).

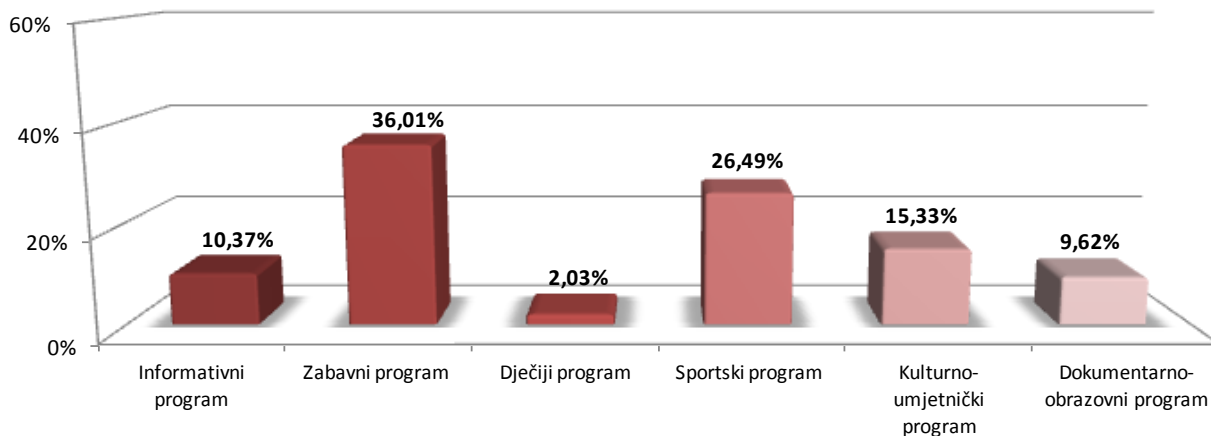
U posmatranom periodu TVCG2 je imao 2,12% reemitovanog sadržaja.

Grafik 4: Učešće sadržaja po produkcijskom izvoru (procenat, sedmično)

Prilikom analize programa TVCG2 po produkcijskom izvoru, mora se imati u vidu da u navedene podatke nijesu uračunati sati koji se odnose na streaming video igrice, kao i određeni broj programskih sadržaja, jer ne sadrže podatke na osnovu kojih se može procijeniti produkcijski izvor emitovanog.

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno zabavni program, 36%. Značajan dio ovog procenta (20%) otpada na streaming video igrice.

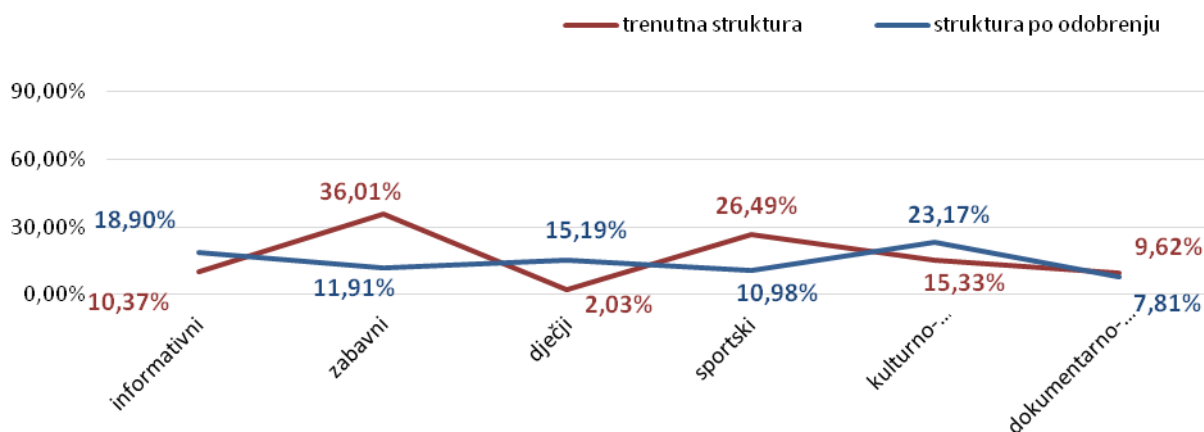
Grafik 5: Učešće sadržaja po vrsti (procenat, sedmično)

Sportski program u ukupnoj strukturi ima učešće od 26%. Slijedi kulturno-umjetnički program sa 15%. Programski sadržaj koji predstavlja streaming video igrice je kategorisan i označen oznakom 12. Predmetni sadržaj nerijetko čine realistično prikazane scene, simulacije borbi, u kojima se učestalo, intenzivno i detaljno prikazuje nasilje prema grafički prikazanim ljudskim likovima.

Informativni sadržaj ima učešće od 10%. Ovaj procenat uslovljen je činjenicom da se na TVCG2 prikazuju reprizna emitovanja informativnog programa koji predstavlja dio redovne programske šeme TVCG1 („Argumenti“, „Naglas“, „Okvir“, „Stav“, „Fokus“ i sl.). Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta. Jedini informativni sadržaj u sopstvenoj produkciji je sadržaj „Meteo“ koji se emituje i do osam puta dnevno (približno 1% ukupno emitovanog programa). Zakonom propisanu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta predstavlja reemitovani programski sadržaj TVCG1, „Dnevnik“ od 19:30 sati, prosječnog trajanja 30 minuta.

Dokumentarno-obrazovni sadržaji imaju učešće od 10% ukupno emitovanog programa.

U posmatranoj sedmici emiter je imao 2% dječijeg programa koji uglavnom čine emisije iz programske arhive Radio Televizije Crne Gore.

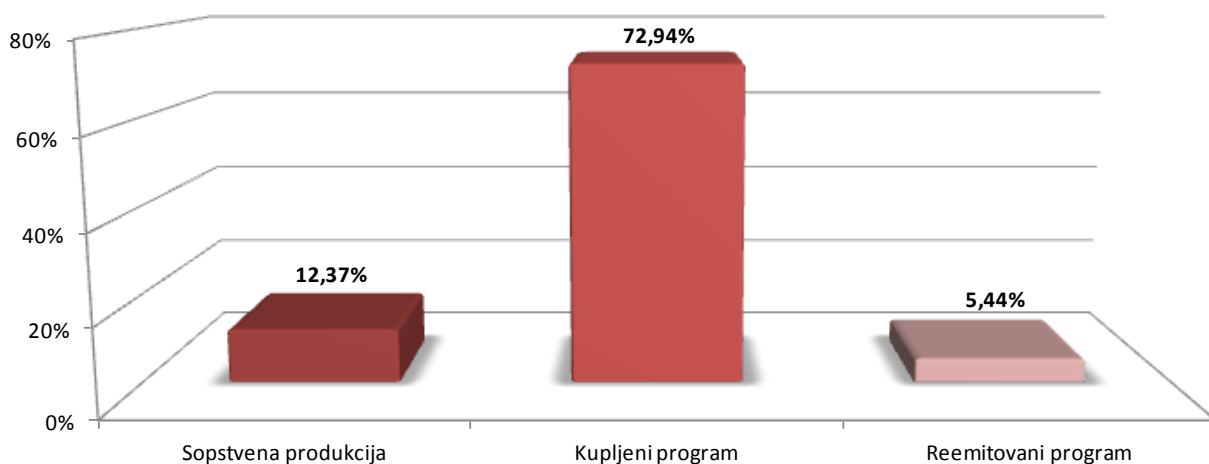
Grafik 6: Učešće vrste sadržaja po odobrenju VS trenutno učešće (procenat, sedmično)

TV Nova M

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantan je kupljeni sadržaj (72,94%).

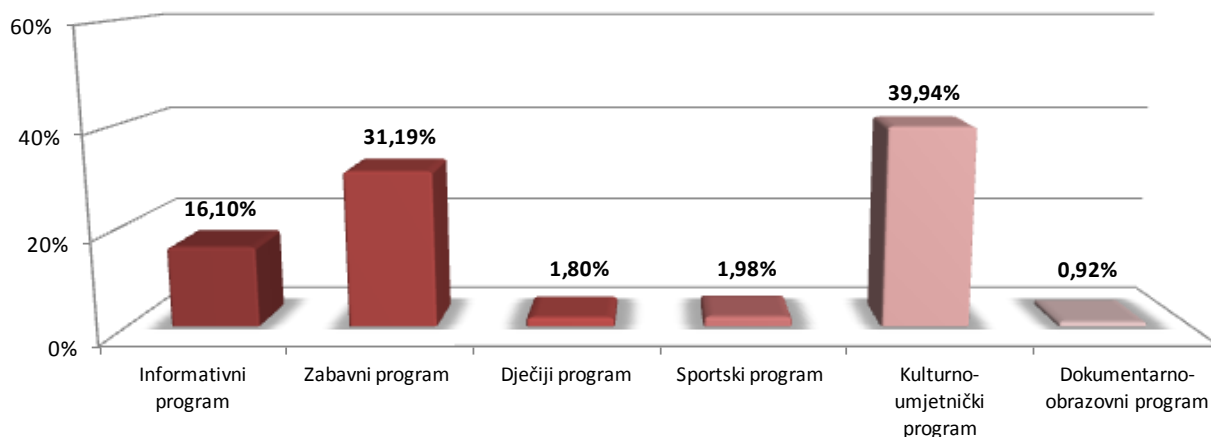
U posmatranom periodu emiter je imao 12,37% sopstvene produkcije (u odnosu na izdato odobrenje 13,69%).

Reemitovani program čini 5,44% ukupno emitovanog sadržaja televizije Nova M.

Grafik 7: Učešće sadržaja po produkcijskom izvoru (procenat, sedmično)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži najviše kulturno-umjetničkog programa (dominantno filmskog i serijskog), koji u ukupnoj strukturi čini 40%.

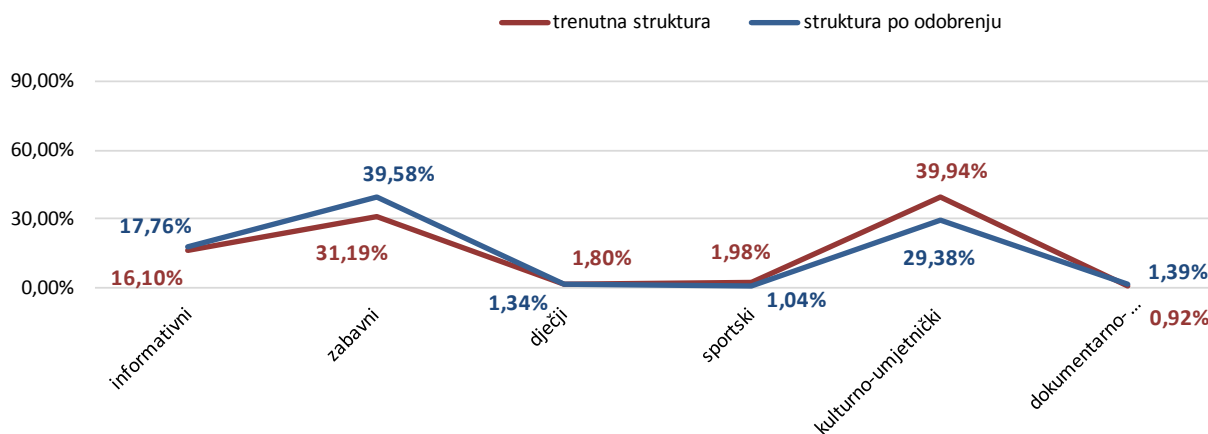
Grafik 8: Učešće sadržaja po vrsti (procenat, sedmično)

Slijedi zabavni program, sa učešćem od 31%.

Informativni sadržaji imaju učešće od 16%. Informativni sadržaji u sopstvenoj produkciji emitera imaju učešće od 11% ukupnog vremena emitovanja.

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja od 39 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

U posmatranom periodu sportski i dječiji program imali su približno učešće od 2%, a dokumentarno-obrazovni program je iznosio svega 1%.

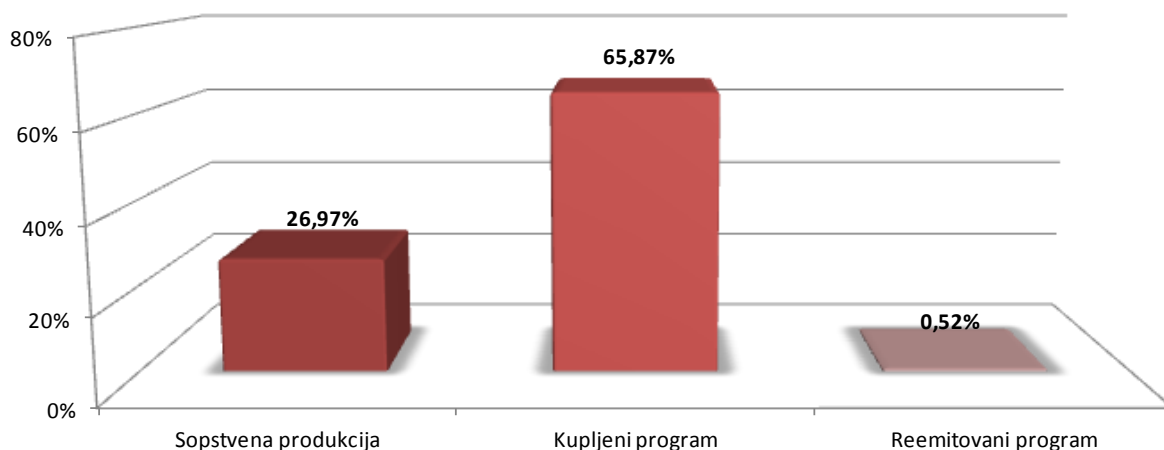
Grafik 9: Učešće vrste sadržaja po odobrenju VS trenutno učešće (procenat, sedmično)

Prva TV

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantan je kupljeni sadržaj (65,87%).

U posmatranom periodu emiter je imao 26,97% sopstvene produkcije (u odnosu na izdato odobrenje 24,38%).

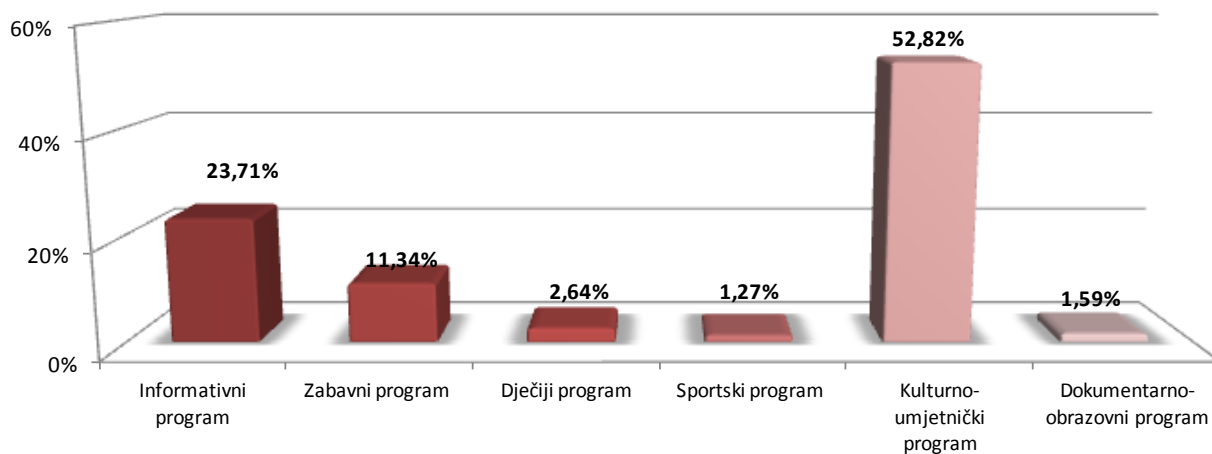
Reemitovani program čini 0,52% ukupno emitovanog sadržaja televizije Prva.

Grafik 10: Učešće sadržaja po produkcijskom izvoru (procenat, sedmično)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno kulturno-umjetničke sadržaje (filmski i serijski igrani program) koji u ukupnoj strukturi čine 53%.

Iz ovog podatka proizilazi činjenica da je program Prva TV specijalizovani kulturno-umjetnički (filmski) program, jer sadrži preko 50% iste vrste programa.

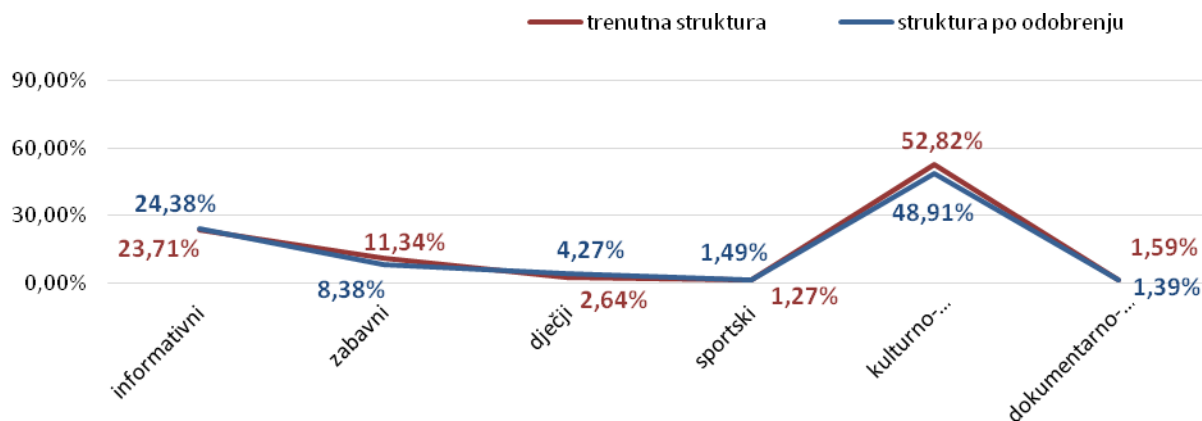
Grafik 11: Učešće sadržaja po vrsti (procenat, sedmično)

Informativni program čini 24% ukupno emitovanog sadržaja. Cjelokupan informativni sadržaj je u sopstvenoj produkciji.

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja od 31 minut (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Slijedi zabavni program sa učešćem od 11%.

Dječiji program ima približno učešće od 3%, sportski oko 1%, a dokumentarno-obrazovni program ima učešće od 1,5%.

Grafik 12: Učešće vrste sadržaja po odobrenju VS trenutno učešće (procenat, sedmično)

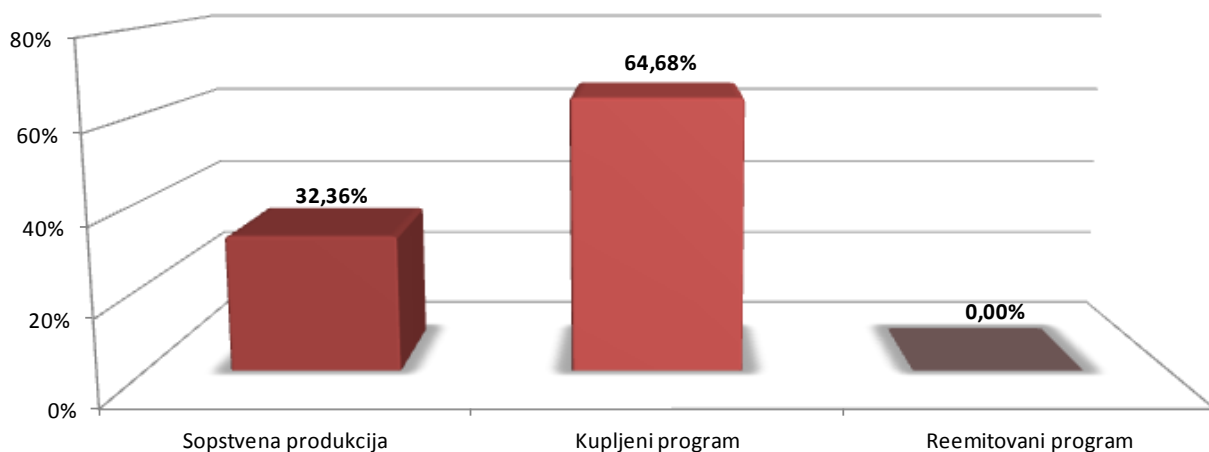
TV Vijesti

Sopstvenom produkcijom smatraju se informativne, kulturno-umjetničke, muzičke, sportske i druge emisije, kao i drugi izvorno proizvedeni programski sadržaji čiji je proizvođač emiter ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun.

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantan je kupljeni sadržaj (64,68%).

U posmatranom periodu emiter je imao 32,36% sopstvene produkcije (u odnosu na izdato odobrenje 29,29%).

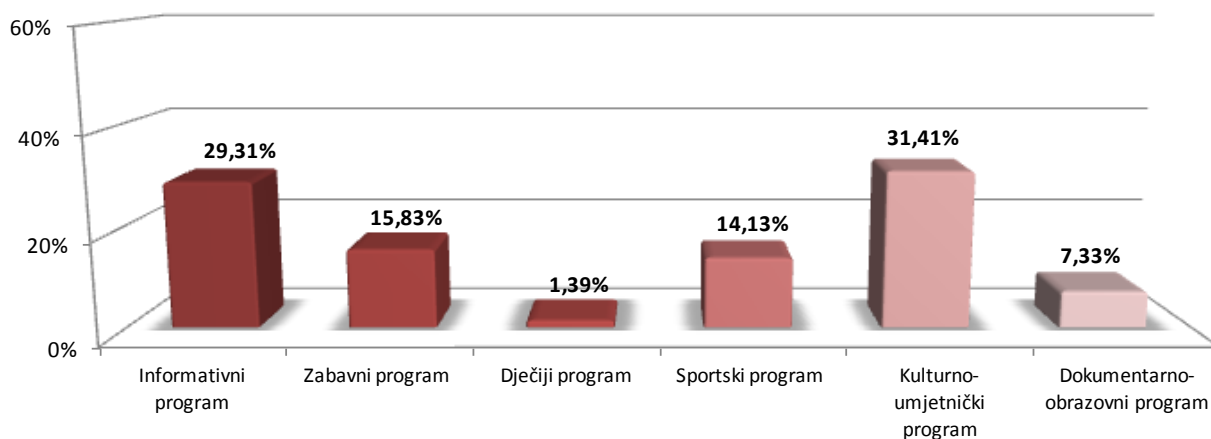
U programu TV Vijesti nije bilo reemitovanog programa.

Grafik 13: Učešće sadržaja po produkcijskom izvoru (procenat, sedmično)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno kulturno-umjetničke sadržaje (filmski i serijski igrani program) koji u ukupnoj strukturi čine 31%.

Sadržaji informativnog karaktera imaju učešće od 30% ukupno emitovanog programa. Gotovo cjelokupan informativni sadržaj je u sopstvenoj produkciji.

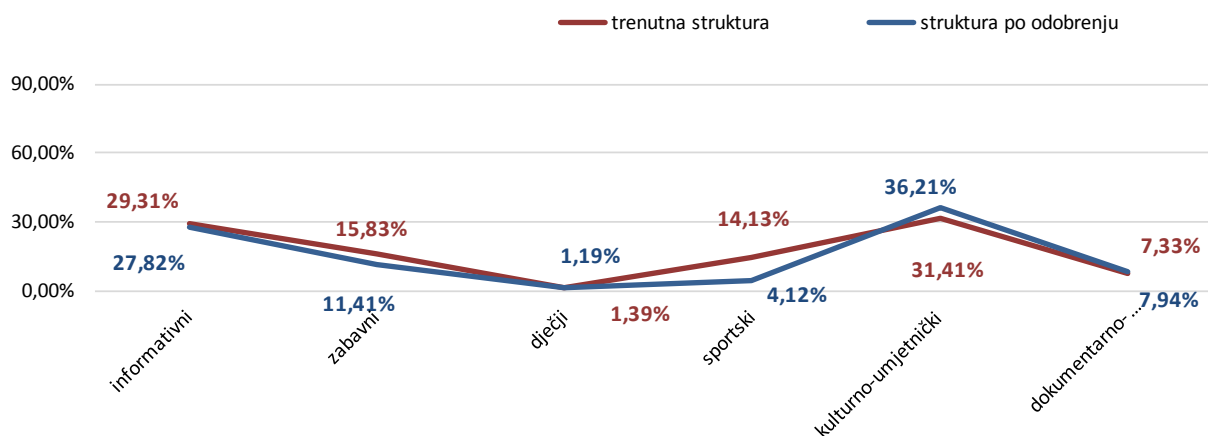
Grafik 14: Učešće sadržaja po vrsti (procenat, sedmično)

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju koje zadovoljava Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje informativnu emisiju prosječnog trajanja od 34 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Slijedi zabavni program sa 16%, sportski sa 14% i dokumentarno-obrazovni program sa učešćem od 7%.

Značajno odstupanje sportskog programa u odnosu na izdato odobrenje za emitovanje (10%) uslovljeno je činjenicom da su u posmatranom periodu na programu TV Vijesti emitovani prenosi Evropskog prvenstva u košarci za žene (FIBA Women's Eurobasket) koje je u periodu od 15. do 25. juna 2023.g. održano u Sloveniji i Izraelu.

Dječiji program ima približno učešće od 1%.

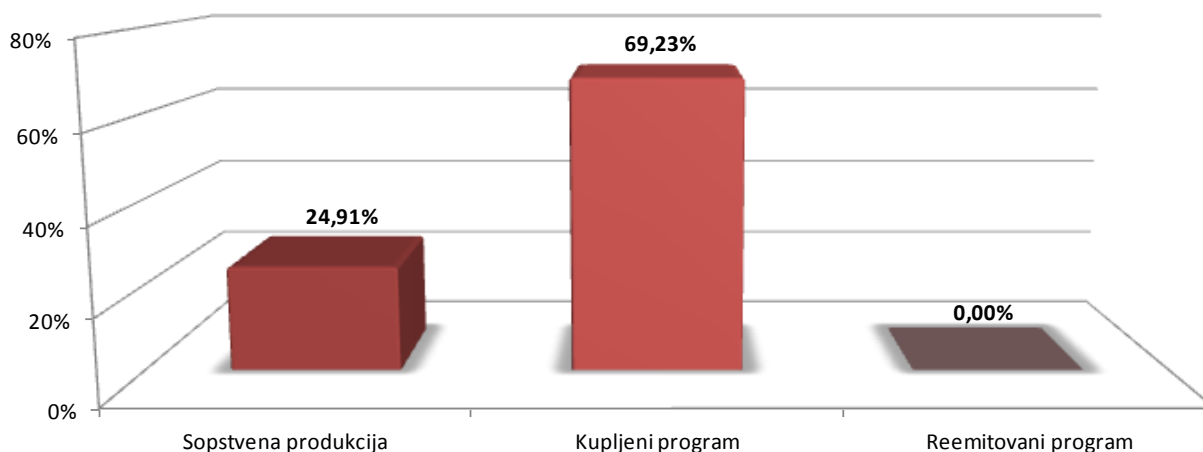
Grafik 15: Učešće vrste sadržaja po odobrenju VS trenutno učešće (procenat, sedmično)

Adria TV

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantan je kupljeni sadržaj (69,23%).

U posmatranom periodu emiter je imao 24,91% sopstvene produkcije (u odnosu na izdato odobrenje 22,28%).

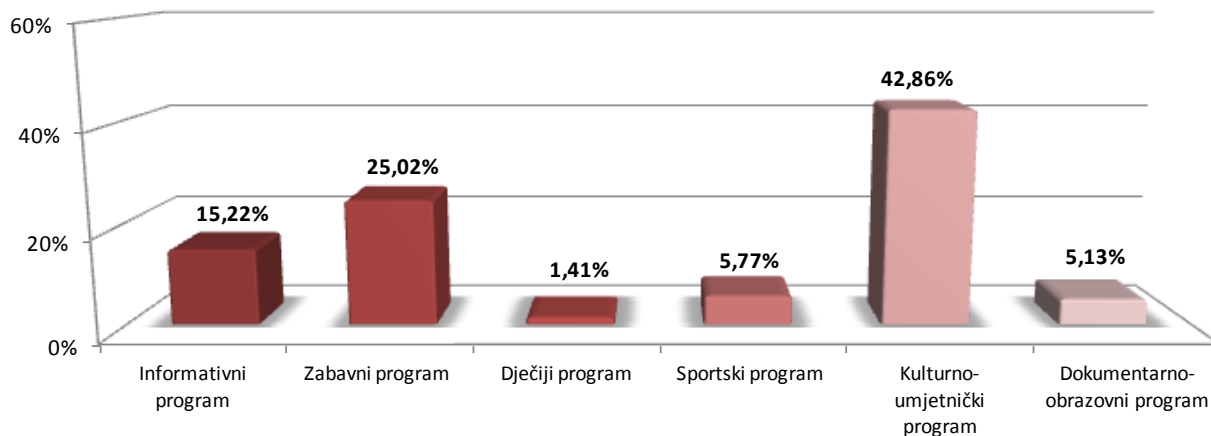
U posmatranom periodu nije bilo reemitovanog programa.

Grafik 16: Učešće sadržaja po produkcijskom izvoru (procenat, sedmično)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno kulturno-umjetničke sadržaje (filmski i serijski igrani program) koji u ukupnoj strukturi čine 43%.

Slijedi zabavni program sa 25% učešća u ukupno emitovanom programu.

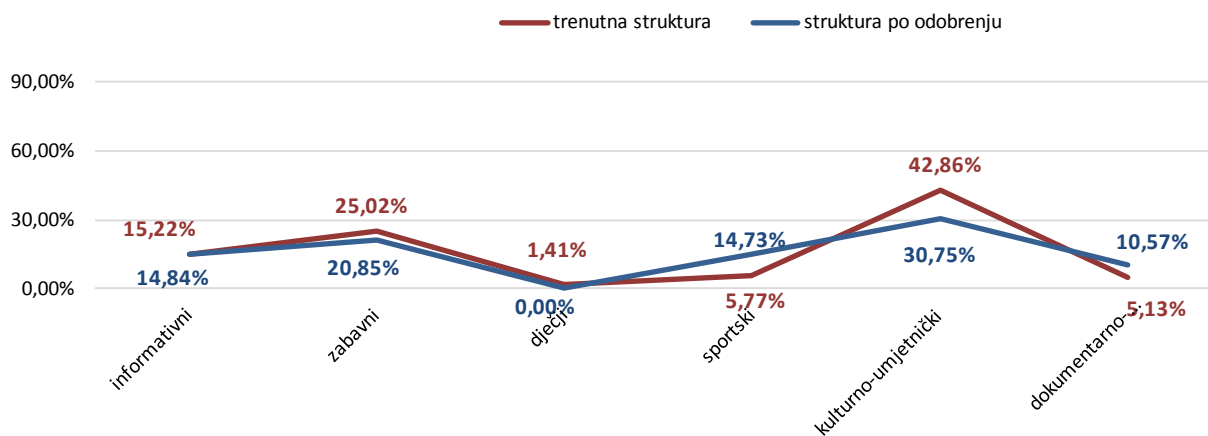

Grafik 17: Učešće sadržaja po vrsti (procenat, sedmično)

Učešće informativnog programa iznosi 15%. Cjelokupan informativni sadržaj je u sopstvenoj produkciji.

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju koje zadovoljava Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje informativnu emisiju prosječnog trajanja od 30 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Učešće sportskog programa iznosi 6% ukupno emitovanog sadržaja, a dokumentarno-obrazovnog programa 5%. Dječiji program ima učešće nešto iznad 1%.

Grafik 18: Učešće vrste sadržaja po odobrenju VS trenutno učešće (procenat, sedmično)

Ocjene i zaključci

- Televizije sa nacionalnim pokrivanjem, u prosjeku, proizvode oko 28% sopstvenog programa. Najviše sopstvenog sadržaja proizvode TVCG1 (53%) i TV Vijesti (32%), dok je u posmatranom periodu najmanje programa u sopstvenoj produkciji emitovala TV Nova M (12%).
- U prosjeku, posmatrani televizijski emiteri kupuju oko 55% emitovanog programa i to se prvenstveno odnosi na filmski i serijski, kao i na zabavni program.
- Prosječno učešće reemitovanog programa je oko 1,5%, pri čemu najveće učešće reemitovanog programa ima TV Nova M, oko 5%. Učešće reemitovanih sadržaja u ostalim programima ne prelazi 3%.
- Po vrsti sadržaja dominira filmski i serijski program, u prosjeku 34% ukupno emitovanog sadržaja.
- Informativni program zauzima značajno mjesto u ukupno emitovanom programu, u prosjeku oko 23% (TVCG1 – 41%, TV Vijesti – 30%, TV Prva TV – 24%, TV Nova M – 16%, Adria TV – 15%, TVCG2 – 10%). Osim klasičnih informativnih emisija i servisnih informacija, u ovoj grupi sadržaja su i jutarnji programi, magazini, kao i talk-show emisije.
- Zabavni program u prosjeku zauzima oko 22% ukupno emitovanog vremena. Najviše zabavnih sadržaja, ima u programu TVCG2 (36%), a najmanje u okviru programa Prva TV (11%).
- Sportski programi u prosjeku čine oko 9%, pri čemu najviše ovih sadržaja emituje TVCG2 (26%).
- Dokumentarno-obrazovni program čini u prosjeku približno 7% ukupno emitovanog programa. Najviše ove vrste programa emituje TVCG1 (16%), a najmanje Prva TV (1,59%) i TV Nova M (0,92%).
- Programa za djecu na programu posmatranih televizija ima malo, približno 2%, u prosjeku. U programu Prva TV dječji program predstavlja približno 3% ukupno emitovanog sadržaja, dok u programima TVCG1, TV Vijesti i TV Adria iznosi oko 1%.
- U programu posmatranih televizijskih emitera emituje se jedna dnevna informativna emisija na albanskom jeziku.
- U programu posmatranih televizijskih emitera emituje se jedna informativna emisija posebno prilagođena osobama sa invaliditetom.
- U programu posmatranih televizijskih emitera emituje se jedna informativna emisija na romskom jeziku.

Sektor za monitoring
Sunčica Bakić, pomoćnica direktora

